

มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลประกาศผล ผู้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ปี 2568

ปี 2568 นี้ มีผู้ได้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล 2 ท่าน ท่านแรกชื่อ นายแพทย์เทอร์รี ดีน คิง (Terry Dean King, M.D.) ปัจจุบันเป็นกุมารแพทย์โรคหัวใจ และดำรงตำแหน่งแพทย์อาวุโส โรงพยาบาลเด็กออกซฟอร์ด รัฐหลุยเซียนา สหรัฐอเมริกา

นายแพทย์เทอร์รี ดีน คิง เป็นแพทย์ และนักวิทยาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจ มีความสนใจเรื่องการรักษาแบบ minimally invasive treatment โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขความผิดปกติของหัวใจพิการแต่กำเนิดโดยไม่ต้องรับการผ่าตัด ซึ่งเป็นการวางรากฐานให้แก่การพัฒนาแนวทางการรักษาโรคหัวใจที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในปี พ.ศ. 2518 นายแพทย์คิง และคณะ ได้ทำการรักษาผู้ป่วยที่มีรูรั่วของผนังกันหัวใจช่องบน (Atrial Septal Defect) รายแรกได้สำเร็จ โดยใช้อุปกรณ์ที่พัฒนาขึ้นใหม่เป็นรูปร่มขนาดเล็ก (umbrella-shaped device) ซึ่งต่อมาเป็นที่รู้จักกันในชื่อ King-Mills Cardiac Umbrella อุปกรณ์นี้ถือเป็นนวัตกรรมการรักษาโรคหัวใจแบบไม่ต้องผ่าตัดเปิดทรวงอก โดยใช้วิธีใส่อุปกรณ์ผ่านสายสวนหลอดเลือดดำเพื่อปิดรูรั่วของหัวใจ การรักษาด้วยอุปกรณ์ดังกล่าวช่วยลดความจำเป็นในการผ่าตัดใหญ่ ลดระยะเวลาพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ลดภาวะแทรกซ้อน และช่วยให้ผู้ป่วยฟื้นตัวได้รวดเร็วขึ้น นับเป็นความก้าวหน้าสำคัญในประวัติศาสตร์การรักษาโรคหัวใจ ที่เชื่อมโยงนวัตกรรมเชิงวิศวกรรมและการประยุกต์ใช้

ทางการแพทย์ และถือเป็นรากฐานสำคัญของเทคโนโลยีการรักษาแบบรุกล้ำน้อย นายแพทย์คิงยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้ประเทศรายได้น้อยถึงปานกลางเข้าถึงเทคโนโลยีการรักษาที่ทันสมัยได้อย่างเท่าเทียม

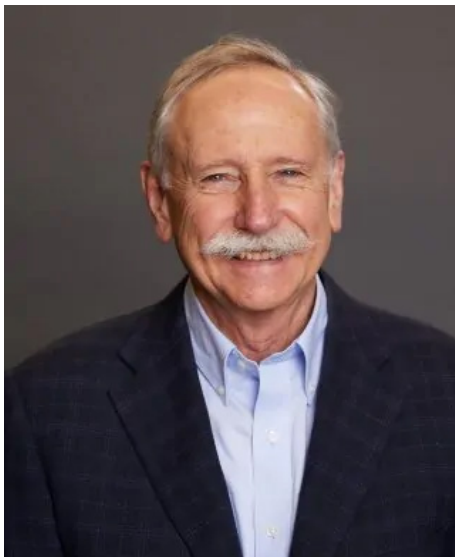

นายแพทย์เทอร์รี ดีน คิง

ท่านที่ 2 คือ ผู้ได้รับการตัดสินให้รับรางวัลในสาขาการสาธารณสุข คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์วอลเตอร์ ซี. วิลเลตต์ (Prof. Walter C. Willett, MD, MPH, DrPH) ศาสตราจารย์ สาขาวิชาระบาดวิทยาและโภชนาการ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ผู้บุกเบิกคน

สำคัญในสาขาระบาดวิทยาทางโภชนาการยุคใหม่มีบทบาทสำคัญในโครงการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับอาหาร การดำเนินชีวิต และโรคเรื้อรัง ผลงานวิจัยของศาสตราจารย์นายแพทย์วิลเล็ท ได้เปลี่ยนแปลงความเข้าใจในด้านโภชนาการอย่างมาก และมีส่วนผลักดันการปรับเปลี่ยนนโยบายสาธารณสุขที่สำคัญในระดับนานาชาติ หนึ่งในผลงานสำคัญคือการพบหลักฐานเชิงประจักษ์เป็นครั้งแรกว่าการบริโภคไขมันทรานส์ (trans fats) มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นของโรคหลอดเลือดหัวใจ ผลการค้นพบนี้นำไปสู่การออกข้อบังคับห้ามใช้ไขมันทรานส์ในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย และเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญให้แก่องค์การอนามัยโลกในการจัดตั้งโครงการเพื่อขจัดไขมันทรานส์ ซึ่งคาดว่าจะช่วยป้องกันการเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคหัวใจได้กว่า 250,000 รายต่อปี

ผลการศึกษาของศาสตราจารย์นายแพทย์วิลเล็ทได้ย้ำหลักการสำคัญที่ว่า โรคเรื้อรังส่วนใหญ่สามารถป้องกันได้ รวมถึงโรคหลอดเลือดหัวใจและโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ด้วยการปรับปรุงพฤติกรรมการบริโภคอาหารและการดำเนินชีวิต

ศาสตราจารย์นายแพทย์วิลเล็ท ซี. วิลเล็ท

ข้อมูลจากเว็บไซต์ของมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลรายงานว่า ในระยะเวลา 33 ปี ที่ผ่านมามีบุคคลหรือองค์กรได้รับพระราชทานรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลรวม 98 รายเป็นคนไทย 4 ราย ได้แก่ ศาสตราจารย์นายแพทย์ประสค์ ตูจินดา จากการศึกษาผลกระทบของเชื้อไวรัสเอดส์ ต่อความพิการของร่างกายเด็กที่ป่วยด้วยโรคไขเลือดออก รับประทานกับศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุจิตรา นิมนานิตย์ จากการศึกษาความรุนแรงของโรคไขเลือดออก ได้รับพระราชทานรางวัลในสาขาการแพทย์ ประจำปี 2539 และนายแพทย์วิวัฒน์ โรจนพิทยากร ผู้ริเริ่มโครงการส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัย 100% ช่วยป้องกันการแพร่กระจายของโรคเอดส์ รับประทานกับนายมีชัย วีระไวทยะ ผู้ริเริ่มวิธีการสื่อสารณรงค์เผยแพร่การใช้ถุงยางอนามัย ได้รับพระราชทานรางวัลในสาขาการสาธารณสุข ประจำปี 2552 ถึงปีนี้ จำนวนมีผู้รับรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลรวมทั้งสิ้น 100 คน

ที่ผ่านมา ในพระราชพิธีรับรางวัล ซึ่งจัดขึ้นในปลายเดือนมกราคมของทุกปี ผู้รับรางวัลจะเดินสายบรรยายผลงานแก่นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง สำหรับในปีนี มูลนิธิเครือข่ายฝึกอบรมระบาดวิทยาภาคสนามอาเซียนกำลังประสานกับมูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล เพื่อจัดกิจกรรมทางวิชาการแบบ “เจาะลึก” เบื้องหลังความสำเร็จของแต่ละผลงานที่นำไปสู่การได้รางวัล เช่นเดียวกับที่เคยจัดในปีที่ผ่านมา ซึ่งน่าจะเป็นการเพิ่มประโยชน์ทางวิชาการและสร้างแรงบันดาลใจแก่นักวิชาการในการเสริมสร้างผลงานและนวัตกรรมที่จะช่วยพัฒนางานสาธารณสุขของประเทศ

นพ. วิวัฒน์ โรจนพิทยากร
บรรณาธิการ